



EAPC blog

L'Escola aposta per la recerca en accés obert

🕒 26 d'octubre de 2016



Del 24 al 30 d'octubre se celebra la vuitena edició de l'**Open Access Week**, un esdeveniment d'abast mundial que promou l'accés obert al coneixement científic que es produeix arreu del món. Des de l'Escola d'Administració Pública de Catalunya ens sumem a aquesta celebració. L'Escola contribueix a l'accés obert al coneixement, ja que les seves dues revistes científiques –*La Revista catalana de dret públic* i la *Revista de Llengua i Dret, Journal of Language and Law*– es publiquen en accés obert.

L'accés obert es defineix com l'accés lliure, immediat, sense restriccions i en línia de material acadèmic, principalment aquell que prové de publicacions de recerca científica especialitzada amb avaluació per experts. L'accés obert té el poder de transformar la investigació i la recerca científica, gràcies a ampliar el coneixement de què es disposa, el que facilita els avenços científics.

L'Open Access és una tendència que s'està implantant cada vegada més arreu del món, com ho demostra el creixement experimentat pel **DOAJ** (Directory of Open Access Journal). Es tracta d'un directori on es poden trobar prop de 10.000 revistes científiques de 128 països, el que dona accés a més de 2.300.000 articles científics.

L'Escola d'Administració Pública de Catalunya publica dues revistes científiques en accés obert: d'una banda, la **Revista catalana de dret públic**, fundada el 1985 i amb 52 números publicats amb periodicitat semestral, publica aportacions relacionades amb qualssevol de les disciplines del dret

públic; de l'altra, la [Revista de Llengua i Dret](#), Journal of Language and Law, igualment de publicació semestral, es va fundar l'any 1983 i publica estudis acadèmics sobre el llenguatge administratiu i jurídic, el dret lingüístic, la política lingüística i la sociolingüística.

Ambdues revistes es publiquen utilitzant per a la seva elaboració l'Open Journal System (OJS), una aplicació de software lliure que n'assegura l'accessibilitat dels continguts i la transparència en el procés d'edició, com també l'avaluació cega dels articles –revisats per experts a doble cec– cosa que n'assegura la selecció dels articles publicats.

També ambdues estan indexades a DOAJ i als principals directoris i bases de dades científics en els seus àmbits respectius. Recentment, han estat [incorporades a l'Emerging Sources Citation Index](#), una nova base de dades elaborada per Thomson Reuters, editora de [Web of Science](#), un dels directoris científics més prestigiosos del món.

L'Escola, amb les dues revistes que edita, contribueix a la generació i difusió de coneixement en els seus àmbits respectius d'especialització i a la millora de les nostres administracions públiques. Els beneficis de publicar recerca en accés obert són diversos: d'una banda, l'accessibilitat del coneixement permet que altres investigadors hi accedeixin sense restriccions i utilitzin aquest coneixement per als seus treballs de recerca. D'aquesta manera, la creació de nou coneixement s'accelera i augmenta de forma exponencial.

D'altra banda, amb l'accés obert, també es permet aquest l'accés a qualsevol professional, tant de l'àmbit públic com del sector privat, fet que contribueix a la millora de la gestió pública i també d'empreses i serveis professionals. Això repercuteix en un benefici per al conjunt del país.

Finalment, l'accés obert també permet accedir al coneixement a qualsevol ciutadà que pugui estar-hi interessat. En temps en què la transparència és un valor a l'alça, donar accés a la ciutadania al coneixement que contribueix a generar amb els seus impostos no és una qüestió menor.

No obstant això, l'accés obert pot tenir alguns riscos, especialment en el sector privat. Com en tants altres àmbits, la tecnologia ha generat innovacions disruptives que han posat en qüestió els models de negoci de les empreses, també en el de l'edició de revistes científiques.

Tradicionalment, aquestes revistes es finançaven mitjançant la subscripció dels lectors. Amb l'accés obert, aquest model de negoci ha entrat en crisi, de manera que s'han establert diferents tipus de models de negoci que han configurat dues vies diferenciades de publicació en accés obert: la via verda, en què l'autor publica en una revista de pagament tradicional, però al mateix temps publica en accés obert en un repositori institucional (normalment després d'un període d'embargament pactat amb la revista editora); i la via daurada, que suposa que la revista editora ja és d'accés obert. En aquest últim cas, és l'autor, o l'entitat finançadora de la recerca qui finança la revista, pagant per publicar-hi. En aquest segon cas, els possibles conflictes d'interessos, o la desigualtat d'oportunitats a l'hora de publicar-hi són riscos que no es poden descartar.

En aquest sentit, les revistes editades per entitats públiques com l'Escola d'Administració Pública de Catalunya, poden tenir en compte exclusivament criteris de qualitat i interès científic, sense les interferències que es puguin produir per motius econòmics.

La nostra missió com a sector públic és generar i difondre coneixement i posar-lo a l'abast d'investigadors, professionals i ciutadania en general per al benefici comú. L'accés obert, a l'igual que altres tendències actuals com les dades obertes o la transparència, ens han de permetre avançar cap a una administració més oberta, participativa i transparent, preparada per afrontar els reptes del segle XXI.

◆ ACCÉS OBERT, INNOVACIÓ, OPEN ACCES, OPEN ACCES WEEK, PUBLICACIONS, RCDP, RECERCA, RLD